

رزیدنتی
تحقیر تمام عیار

سوسن منصوری

عضو هیئت مدیره انجمن
پزشکان عمومی فارس

وقتی دوستان ما وارد دوران رزیدنتی می شدند، فکر می کردند در محیطی آموزشی و حرفه ای قرار می گیرند که توانایی هایشان را رشد می دهد و فرد را برای خدمت بهتر به بیماران آماده می کند اما تجربه امروز پزشکان جوان، چیزی فراتر از آموزش است؛ این دوران گاهی به یک شکنجه تمام عیار تبدیل می شود. من بارها شاهد بوده ام که رزیدنت ها زیر فشار کاری خرد می شوند، بدون استراحت کافی، بدون احترام، با حداقل امکانات و دریافتی ای که فقط کفاف بقا را می دهد، نه زندگی واقعی.

گاهی تصویری از غذاهایی که بعد از شیفت های طولانی به رزیدنت ها داده می شود، قلبم را می سوزاند. این تنها خستگی جسمی نیست؛ این تخریب روح و انگیزه انسان است. وقتی پزشکان جوان روزانه با چنین فشارها و تحقیرهایی مواجه اند، سلامت روان و انگیزه حرفه ای آن ها به شدت آسیب می بیند.

از نگاه من، این مشکل صرفاً فردی نیست. این یک مسئله ساختاری است که کیفیت خدمات سلامت عمومی را تهدید می کند. پزشکان تحقیر شده و خسته، نه تنها قادر به ارائه مراقبت انسانی و دقیق نیستند، بلکه انگیزه ای برای ماندن در حرفه یا توسعه مهارت های خود نیز ندارند. این بحران نهادی می تواند پیامدهای گسترده ای برای نظام سلامت و اعتماد عمومی به پزشکان داشته باشد.

برای تغییر این شرایط، نیاز به اصلاحات جدی در ساختار رزیدنتی و سیاست های حمایتی داریم. ایجاد ساعات کاری متعادل، حمایت روانی و مالی و فراهم کردن حداقل استانداردهای انسانی برای زندگی روزمره رزیدنت ها، نه تنها یک حق انسانی است، بلکه سرمایه گذاری روی کیفیت و آینده نظام سلامت کشور است. امید من این است که نسل جدید پزشکان بتوانند دوران رزیدنتی را نه به عنوان شکنجه، بلکه به عنوان فرصت رشد حرفه ای و تجربه ای ارزشمند تجربه کنند. تا زمانی که فشار و تحقیر ادامه دارد، نمی توان انتظار داشت که پزشکی توانمند و با انگیزه، آماده خدمت به جامعه شود و یا خالی ماندن رزیدنتی رشته های اصلی، دودستی یک بحران را به نسل های بعد منتقل می کنیم که هر چقدر هم تلاش کنند، نمی توانند برای عوارض آن چاره ای پیدا کنند.

از جامعه چه خبر؟

پرستاری در منزل بدون بیمه

معاون پرستاری وزارت بهداشت با اشاره به رشد حدود دوبرابری تعداد مراکز خدمات پرستاری در منزل طی چهار سال گذشته، در عین حال نبود پوشش بیمه ای را مهم ترین چالش این خدمات دانست. به گزارش ایسنا، عباس عبادی در این باره گفت: «در حالی که ارائه خدمات پرستاری در منزل برای نظام سلامت و بیمه ها مقرون به صرفه است، مردم همچنان ناچارند هزینه ها را از جیب بپردازند. روند رو به رشد صدور مجوز مراکز خدمات پرستاری در منزل را تجربه می کنیم. تعداد این مراکز حدود ۹۰۰ مورد در سال ۱۴۰۰ بود که به حدود ۱۷۰۰ مرکز طی این روزها رسیده است. اگر چه ۱۷۰۰ مرکز توانسته اند مجوز دریافت کنند اما تمام این مراکز بنا به دلایل مختلف، فعال نیستند و ۱۲۵۰ مرکز فعالیت می کنند.» او با بیان اینکه چندین مسئله در ارتباط با خدمات پرستاری در منزل مطرح می شود، گفت: «در حال حاضر تمام مردم نمی توانند از خدمات پرستاری در منزل استفاده کنند؛ بنابراین پوشش بیمه ای این خدمات از مسائل مهم این حوزه است. شرایط به نحوی است که مردم تمام هزینه را از جیب پرداخت می کنند؛ در حالی که اگر به مراکز درمانی مراجعه کنند، فرانشیز ۱۰ درصدی و در نهایت فرانشیز ۳۰ درصدی برای درمان سرپایی را پرداخت می کنند.»

گزارش «هم میهن»
درباره یک اتفاق جدیدکلاهبرداری
با هوش مصنوعیکلاهبرداران با استفاده از صدای ساخته شده با هوش مصنوعی
برای گرفتن پول از خانواده ها اخاذی می کنند

میزنه بهش که چی شد مشکل حل شد؟ پسر عمه ام بی خبر میگه چه مشکلی؟ اینجا تازه میفهمم کلاهبرداری بوده و شکایت میکنن. بعداً از طریق پلیس فتا متوجه میشم طرف با استفاده از هوش مصنوعی، صدای پسر عمه ام رو تقلید کرده و افراد زیادی به همین شکل به مشکل خوردن. مدتی پیش پلیس فتا در هشدار رسمی به مردم اعلام کرد: «هموطن عزیز، در صورت دریافت پیام درخواست وجه از مخاطبین خود، حتماً قبل از واریز، با تماس تلفنی از صحت آن مطمئن شوید. هک گوشی و درخواست پول از مخاطبین، یکی از ترندهای مهم مجرمان سایبری است. لطفاً هوشیار باشید.» این هشدار پلیس فتا در ادامه موج رو به افزایش پرونده های کلاهبرداری اینترنتی از طریق نفوذ به تلفن همراه با حساب های شخصی کاربران، صادر شده است. بررسی های کارشناسان امنیت سایبری نشان می دهد که در ماه های اخیر، مجرمان با دسترسی به اطلاعات مخاطبان کاربران، اقدام به ارسال پیام هایی با لحن اضطراری و دوستانه کرده و قربانی را به انتقال فوری وجه ترغیب می کنند. براساس داده های پلیس فتا، شیوه جدید مجرمان، آمیزه ای از مهندسی اجتماعی و نفوذ فنی است؛ آنان ابتدا با نصب بدافزار یا لینک جعلی، کنترل بخشی از داده های تلفن قربانی را در دست گرفته، سپس از اعتماد متقابل میان افراد سوءاستفاده می کنند. در این میان، کاربران اغلب به دلیل «حجم اعتماد دیجیتال بالا در بین دوستان»، بدون تماس تلفنی یا راستی آزمایی، اقدام به واریز وجه می کنند و متوجه موضوع پس از انجام تراکنش می شوند.

▼ هشدار درباره افزایش کلاهبرداری با هوش مصنوعی در ایران

بزرگ ترین جهش تهدید طی دو سال اخیر، کلاهبرداری مبتنی بر هوش مصنوعی مولد است؛ یعنی استفاده از مدل های تولید تصویر، ویدئو و صدا برای جعل هویت، نشریه راه پرداخت مدتی پیش نوشت که گزارش های تخصصی در سال ۲۰۲۵ می گویند که بیش از نیمی از موارد تقلب، شناسایی شده در پرداخت و خدمات مالی، حالا به نوعی شامل سوءاستفاده از هوش مصنوعی یا محتوای «دیپ فیک» بوده اند؛ این یعنی دیگر با «تصویر در دیده شده از کارت ملی» طرف نیستیم؛ با ویدئویی طرفیم که فرد هرگز آن را ضبط نکرده، اما لب می زند، پلک می زند و درخواست انتقال پول می دهد. کارشناسان حوزه فتا توصیه می کنند کاربران علاوه بر تماس تلفنی پیش از هرگونه انتقال وجه، از فعال سازی احراز هویت دومرحله ای در پیام رسان ها و شبکه های اجتماعی غافل نشوند و از نصب برنامه های ناشناخته یا کلیک بر روی لینک های تبلیغاتی و جایزه نما خودداری کنند.

علیرضا طباطبایی، وکیل دادگستری در حوزه جرائم سایبری است و به «هم میهن» می گوید، هنوز با پرونده ای که با استفاده از هوش مصنوعی در آن کلاهبرداری رخ

یک کلاهبرداری حرفه ای بوده با صدای تقلیدی ساخته شده توسط هوش مصنوعی. وقتی موضوع را به یکی از آشناها گفتیم با شنیدن اول داستان عنوان کرد کلاهبرداریه، هفته پیش برای آشنای او هم این اتفاق افتاده؛ سناریویی مشابه با صدای دخترشان که وقتی امکان واریز پول نبوده، طلا و دلار گرفتند.»

احسان گل محمدی، روزنامه نگار ایرانی هم تجربه مشابهی از کلاهبرداری با صدای شبیه سازی شده به کمک هوش مصنوعی دارد. او مدتی پیش نوشته بود که کلاهبرداران با استفاده از هوش مصنوعی، درخواست واریز فوری پول را مطرح کرده بودند. گل محمدی حالا به «هم میهن» می گوید، تنها مسیر پیگیری این کلاهبرداری مراجعه حضوری به پلیس فتا است. او می گوید: «یکی از روش های تازه کلاهبرداری که برای چند نفر از نزدیکان رخ داده، از این قرار است که فردی با آنها تماس گرفته و با صدایی بسیار شبیه یکی از دوستان و بستگان شان از آنها تقاضای واریز فوری پول کرده است، اما وقتی آنها پول را واریز کرده اند و برای تأیید واریز پول با آن دوست یا فامیل خود تماس گرفته اند، متوجه شده اند که اصلاً و چنین تماسی با آنها نگرفته و از آنها کلاهبرداری شده است. این تماس ها با افراد ادامه داشت تا اینکه دست بر قضا در یکی از این تماس ها، فردی که با صدای شبیه سازی شده آن فرد با دوست اش تماس گرفته بودند، در کافه ای کنار همان دوست اش حضور داشت و بدین ترتیب ماجرای کلاهبرداری لو رفت و مشخص شد، افراد کلاهبردار وقتی گوشی تلفن فردی را هک و به دفترچه تلفن او دسترسی پیدا کرده اند با استفاده از هوش مصنوعی با دستگاه تغییر صدا، از سیم کارت که ناشناس بوده با افراد تماس تلفنی گرفته اند تا بیشتر اعتماد فرد را جلب و درخواست پول کنند. اما اینکه چگونه می توان در مقابل این تکنولوژی، از جامعه در مقابل تبهکاران حفاظت کرد، نیازمند آموزش و اطلاع رسانی دستگاه های ذی ربط است، بدون تماس پلیس فتا که این موضوع را در میان گذاشتیم، او تأکید کرد تنها راه این است که تلفن را قطع کنید و خودتان با آن فرد تماس بگیرید.»

نمونه پرونده های کلاهبرداری با هوش مصنوعی در ایران کم کم در میان خبرها دیده می شود و نمونه آن پرونده ای مربوط به جعل نسخه های پزشکی با استفاده از هوش مصنوعی است؛ روز یکشنبه همین هفته، معاون مبارزه با جعل و کلاهبرداری پلیس آگاهی پایتخت اعلام کرد که ۲۶ شهرومراه امسال پرونده ای با موضوع جعل نسخه پزشکی با دو متهم و تعدادی نسخه پزشکی مورد پیگیری قرار گرفت.

در یک سال گذشته روایت های دیگری از این نوع کلاهبرداری در ایران منتشر شده است؛ سال گذشته یکی از کاربران شبکه ایکس نوشت: «ما قبل پسر عمه ام به عموم زنگ میزنه که براش مشکلی پیش اومده و ۱۰ میلیون به حسابش بریزه و تا شب برمی گردونه. عموم هم پول رومیریزه. دو هفته می گذره ولی خبری از پسر عمه ام نمیشه. عموم زنگ

علیرضا طباطبایی
وکیل دادگستری در
حوزه جرائم سایبری:

شهروندان در درجه

اول به هیچ عنوان به

تلفن های ناشناس

پاسخ ندهند؛ چون

ممکن است صدای

آنها ضبط و شبیه سازی

و به واسطه آن

مشکلاتی ایجاد شود.

او می گوید، دومین

اقدام پیشگیرانه

این است که مردم

فیلمی از خودشان در

شبکه های اجتماعی

منتشر نکنند؛ چون

ممکن است برخی

کلاهبرداران به واسطه

همین فیلم ها و

به کمک فناوری

دیپ فیک از آنها

کلاهبرداری کنند

سارا سبزی

خبرنگار گروه جامعه

«چند ساعت پیش تماسی با خاله ام گرفته شد و گفتند: پسر شما تصادف کرده، حالش وخیم است، او را به بیمارستان امام حسین بردیم و باید سریع پول واریز کنید تا عمل اش کنیم. بعد گوشی را دادند به پسرش، صدایی دقیقاً مثل خودش! همون لحن، همون تکیه کلام ها.»؛ این جملات بخشی از روایتی است که کاربری ایرانی به تازگی در شبکه اجتماعی ایکس آن را منتشر کرده و از تجربه برخورد با کلاهبرداری با هوش مصنوعی و درخواست واریز وجه به نام یکی از افراد آشنا نوشته است؛ اتفاقی که در ماه های اخیر موارد متعددی از آن توسط شهروندان ایرانی گزارش شده و طبق آمارهای بین المللی به سرعت در جهان در حال گسترش است.

این نوع از کلاهبرداری به کمک «دیپ فیک» انجام می شود؛ نوعی رسانه مصنوعی شامل تصویر، ویدئو یا فایل صوتی که در آن چهره یا صدای فردی با استفاده از هوش مصنوعی تغییر داده یا جایگزین می شود. این کلاهبرداری، یکی از میلیون ها مورد کلاهبرداری با هوش مصنوعی در سال ۲۰۲۵ است. با وجود اینکه هنوز آمار رسمی ای از میزان کلاهبرداری با هوش مصنوعی در ایران منتشر نشده، اما وکلای دادگستری، پلیس فتا و فعالان این حوزه درباره افزایش این نوع کلاهبرداری ها در ایران هشدار می دهند.

در سال ۲۰۲۵، بیش از ۵۰ درصد از تقلب های شناسایی شده در پرداخت ها با نوعی از هوش مصنوعی یا دیپ فیک انجام شده اند و حجم بازار جهانی فناوری ضد فرب از حدود ۱۳ میلیارد دلار در ۲۰۲۴ به ۱۵/۵ میلیارد دلار رسیده است.

در ادامه روایت کاربری که اخیراً در این باره در شبکه ایکس نوشته، آمده است: «خاله و شوهر خاله ام در شوک بودند، اصلاً شک نکردند و چندین بار پول واریز کردند. تماس گیرنده ها هم مدام زنگ می زدند و می گفتند: پول کم آمده، زودتر بریزید، وقت نداریم، حالش در حال بدتر شدن است. وقتی سقف کارت ها پر شد، برادر هم برای کمک وارد ماجرا شد و چندین بار پول واریز کرد. او با موتور به سمت بیمارستان امام حسین تهران رفت، چون فکر می کرد به آنجا منتقل شده، تا اینجا چندین نفر برای کمک وارد ماجرا شدند اما تماس گیرنده ها بعد از فهمیدن موضوع عنوان کردند بیمارستان امام حسین کج هستنند. شما در نظر بگیرید تمام آن باگ ها و راه حل هایی که با خواندن این متن به ذهن شما می آید، ممکن است به ذهن خانواده ای که شوکه شده و مغزش کار نمی کند، نرسد. همان موقع برادرم شک کرد و تصمیم گرفت با خود پسر خاله تماس بگیرد. تماس تصویری گرفت و دید کاملاً سالم است، جای دیگری است و از هیچ چیز خبر ندارد. آنجا تازه فهمیدیم همه چیز